

ที่ ทส 0606/ 2560

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
92 พหลโยธิน ซอย 7 แขวงสามเสนใน
เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

23 พฤศจิกายน 2550

สวค.1/529....
วันที่๒๗พ.ย.๕๐....
เวลา๑๖.๓๐....

เรื่อง ผลการประชุมระดับรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดการทรัพยากรน้ำในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ 3

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

จัดเข้าวาระ 27 พ.ย. 2550

สิ่งที่ส่งมาด้วย แถลงการณ์การประชุมระดับรัฐมนตรีที่ปุตราจายาและข้อเสนอแนะ

จากการประชุม Southeast Asia Water Forum ครั้งที่ 3 พร้อมคำแปล จำนวน 70 ชุด

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศ มีหนังสือด่วนที่สุดที่ กต 1205/1051 ลงวันที่ 26 กันยายน 2550 ถึงกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแจ้งเรื่องการประชุม Ministerial Meeting on Managing Water Resources in Southeast Asia ครั้งที่ 3 ในวันที่ 27 ตุลาคม 2550 โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมาเลเซียมีหนังสือเชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและคณะเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว ณ เมืองปุตราจายา ประเทศมาเลเซีย ในการนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มอบหมายให้ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย เข้าร่วมประชุมดังกล่าว

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอรายงานผลการประชุม ดังกล่าวสรุปได้ ดังนี้

1. ที่ประชุมรับทราบข้อเสนอแนะจากการประชุม Southeast Asia Water Forum ครั้งที่ 3 ซึ่งเกิดขึ้นระหว่างวันที่ 22 - 26 ตุลาคม 2550 เป็นการประชุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการทรัพยากรน้ำของภูมิภาค มีผู้เข้าร่วมการประชุมทั้งสิ้น ประมาณ 400 คน จาก 18 ประเทศ โดยข้อเสนอแนะหลัก คือ การเร่งสร้างหุ้นส่วนเครือข่ายเพื่อส่งเสริมความร่วมมือขององค์กรบริหารจัดการน้ำภาครัฐและภาคส่วนอื่น การเสริมสร้างขีดความสามารถในการจัดหาน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคในเมืองและพื้นที่ชุมชน และการขยายความร่วมมือให้ครอบคลุมประเทศภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (รวม 49 ประเทศ) โดยจัดตั้ง Council of Ministers on Water Resources for Asia - Pacific

2. ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หัวหน้าคณะผู้แทนไทย ระดับรัฐมนตรีได้ให้ข้อคิดเห็นต่อที่ประชุมว่าปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะส่งผลสำเร็จต่อการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะข้างต้น คือ การสนับสนุนด้านการเงินที่ควรจะมีอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น จึงควร

มีการยกเวทีนี้ไปสู่เวทีซึ่งมีความต่อเนื่องชัดเจน อย่างไรก็ตาม มีบางกิจกรรมที่แต่ละประเทศสามารถนำไปดำเนินการได้โดยไม่ต้องใช้เงินลงทุน เช่น การบรรจุเรื่องน้ำไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนของโรงเรียน เป็นต้น ซึ่งหากมีการดำเนินการก็จะช่วยให้มีการนำข้อเสนอแนะไปดำเนินงานได้มากขึ้น ที่ประชุมแสดงความเห็นด้วยและขอให้ฝ่ายเลขานุการ (ประเทศมาเลเซีย) รับไปดำเนินการต่อไป

3. ที่ประชุมได้อภิปรายเกี่ยวกับกรอบการดำเนินงานที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการนำผลการประชุมไปสู่การปฏิบัติ เช่น การนำผลการประชุมนำเสนอในการประชุมผู้นำอาเซียน เป็นต้น นอกจากนั้น เห็นว่าประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ควรรวมตัวกันเป็นกลุ่ม เพื่อเข้าร่วมการประชุม Asia – Pacific Water Summit ระหว่างวันที่ 3 – 4 ธันวาคม 2550 ณ ประเทศญี่ปุ่น

4. ที่ประชุมได้ให้การรับรองแถลงการณ์ปูตราจายา สรุปประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

4.1 ในการประชุมดังกล่าว มีรัฐมนตรีและ/หรือ ผู้แทนรัฐมนตรีจากประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ว่าด้วยการจัดการทรัพยากรน้ำเข้าร่วมประชุม จำนวน 10 ประเทศ ได้แก่ บรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย พม่า ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม

4.2 ที่ประชุมยอมรับพันธกิจที่มีตามที่ได้ตกลงร่วมกันไว้ในแถลงการณ์เชียงใหม่ กล่าวคือ จะรับรองแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบผสมผสาน และจากแถลงการณ์บาห์ลี โดยยืนยันจะดำเนินการให้มีนโยบายและโครงการที่เป็นรูปธรรมในการดำเนินงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบผสมผสานตามแผนปฏิบัติการรวม 5 ด้าน ได้แก่

- การบริหารทรัพยากรน้ำเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- การดำเนินการตามแนวทางการบริหารจัดการน้ำแบบผสมผสานทั้งในระดับนานาชาติและระดับท้องถิ่น / ภูมิภาค
- การจัดการน้ำและสุขภาพสำหรับทุกคน
- การบริหารจัดการน้ำเพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหาร
- ความมั่นคงด้านน้ำ

4.3 รัฐมนตรี ตระหนักถึงความท้าทายในการดำเนินงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบผสมผสานในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งจำเป็นต้องตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรน้ำเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ ความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารจัดการน้ำ โดยเน้นการดำเนินงานในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง การจัดโครงสร้างสถาบันที่เหมาะสม การกำหนดกรอบกฎหมาย เพื่อรองรับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบผสมผสาน และการเสริมสร้างศักยภาพให้ทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการใช้ความเข้มแข็งในกรอบอาเซียนเพื่อเป็นกลไกในการผลักดันการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์

4.4 รัฐมนตรี รับว่า จะดำเนินการให้มีการฝึกกิจกรรมทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ เพื่อพัฒนารอบการดำเนินงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบผสมผสาน สร้างความเข้มแข็งด้านโครงสร้างสถาบันและกฎหมาย สร้างเสริมศักยภาพแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด โดยเน้นการบริหารจัดการที่ดี

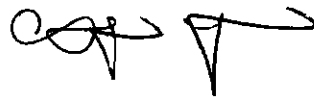
4.5 รัฐมนตรี รับรองข้อเสนอแนะที่ได้จากการประชุม Southeast Asia Water Forum ครั้งที่ 3 ซึ่งมีหัวข้อหลัก 4 หัวข้อ ได้แก่

- 1) การเป็นหุ้นส่วนเครือข่ายในการดำเนินงาน
- 2) การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่เมือง
- 3) การติดตามตรวจสอบการลงทุนด้านน้ำและผลการดำเนินงาน
- 4) การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบยั่งยืนและการบริหารจัดการลุ่มน้ำ

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอกณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายยงยุทธ ยุทธวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
รักษาการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมทรัพยากรน้ำ

โทรศัพท์/โทรสาร : 0 2298 6604

**PUTRAJAYA
MINISTERIAL
DECLARATION
2007**

3rd Southeast Asia Water Forum
22nd to 26th October 2007
Putra World Trade Centre, Kuala Lumpur

PUTRAJAYA MINISTERIAL DECLARATION 2007

On

"Effective Implementation of Integrated Water Resources Management in Southeast Asia"

We, the Ministers responsible for water resources from Brunei Darussalam, Cambodia, Indonesia, Lao PDR, Malaysia, Myanmar, Philippines, Singapore, Thailand and Viet Nam have gathered in Putrajaya, Malaysia on 27th October, 2007 for the 3rd Southeast Asia Ministerial Meeting on **Managing Water Resources** and have,

Recalling the Declarations we have made:

- (a) To adopt Integrated Water Resources Management (IWRM) guidelines for water resources management at the 1st Ministerial Meeting at Chiang Mai, Thailand on 21st November, 2003, and
- (b) To endeavour to develop concrete policies and programs to support the implementation of IWRM in South East Asia at the 2nd Ministerial Meeting at Bali, Indonesia on 3rd September, 2005;

Recognising the potential social, economic, financial, political, technical problems including challenges and impacts of climate change that could be faced during the implementation of IWRM

CONCERNED that these problems could weaken the effectiveness of existing and future efforts at national, regional and international levels to reduce poverty, increase food security, provision of adequate access to safe and affordable drinking water and sanitation facilities for all,

environmental improvements, water sources preservation, maintenance of clean freshwater and groundwater in river basins with corresponding coastal waters, enrichment of biodiversity and natural resource productivities, the need to develop measures to adapt to climate change; and

Recognizing;

- 1) That - “Water Resources” is a finite natural resource essential for the well-being of both human society and the natural ecosystems, and in this regard it has to be managed effectively and efficiently to ensure equitable and fair use of water for both human and nature;**
- 2) That - There is a need for a paradigm shift in the traditional sectoral management approach to water resources, which focus only on sectoral objectives, towards a more integrated manner of management of water resources;**
- 3) That – The practical implementation of the “IWRM” paradigm requires concerted efforts to adopt, where appropriate, a policy that stakeholder participation shall be an integral part of all water management projects;**
- 4) That - Where appropriate, to review the existing sectoral water management institutional structures and processes to incorporate explicitly the participation of all stakeholders;**
- 5) That – Where appropriate, to review the existing water resources legislation especially in the area where it is lacking;**
- 6) That –Where appropriate, to strengthen the capacity building associated with water resources management**
- 7) That – **Where appropriate, to establish an Institution in water resources management****
- 8) That - The strength of the ASEAN framework is its mechanism to harness all stakeholders and resources in the region to strengthen and integrate the management of water resources and water related sectors.**

In recognition of the above facts – We, the Ministers responsible for water resources from Southeast Asian countries shall endeavour to consolidate our actions towards effective implementation of IWRM in our respective countries by:

- (a)** Reaffirming our adoption of the IWRM Guidelines that was declared at the 1st Ministerial Meeting at Chiang Mai, Thailand in 2003;
- (b)** Reaffirming our commitment to develop a concrete set of policies and programs to support our respective countries IWRM agenda as declared at the 2nd Ministerial Meeting at Bali, Indonesia in 2005;
- (c)** Consolidating our efforts towards effective implementation of the Integrated Water Resources Management (IWRM) nationally, regionally and internationally through the creation of an appropriate enabling environment, institutional arrangements and management instruments;
- (d)** Developing our respective national IWRM implementation framework, through a systematic review of the existing water management institutional structures and processes so as to incorporate explicitly the participation of all stakeholders;
- (e)** Strengthening the legislative and administrative systems to enable water resources to be managed effectively;
- (f)** Promoting and strengthening the process of capacity building and human resources development to implement integrated water resources management;
- (g)** Encouraging the involvement of all stakeholders in the decision-making process with emphasis on gender roles, and good management of water;
- (h)** Organizing biennial regional water forum to create awareness and to exchange information among all stakeholders at national, regional and international levels.

We take note of the **Recommendations of the 3rd Southeast Asia Water Forum** and we express our deepest gratitude to the people and government of Malaysia for their generous hospitality and excellent arrangements made for the 3rd Southeast Asia Ministerial Meeting on Managing Water Resources in Putrajaya, Malaysia.

**THIRD SOUTHEAST ASIA MINISTERIAL MEETING
ON WATER RESOURCES MANAGEMENT IN SOUTHEAST ASIA
Marriott Hotel, Putrajaya, Malaysia - 27 October 2007**

	Name		Position	Organization
BRUNEI DARUSSALAM	Mr	H.E. Dato Paduka Dr Hj Mat Suny Hj Mohd Hussein	Deputy Minister	Ministry of Development Brunei Darrussalam
	Mr.	Hj Mohd Zain Hj Salleh	Acting Director General	Public Works
	Mr	Abu Hanipah bin Hj Talip	Director	Department Water Services
	Mr	Md. Saif bin Hj. Abas	PA	Deputy Minister of Ministry
CAMBODIA	Mr	Chann Sinath	Deputy General Director	Ministry of Water Resources and Meteorology
INDONESIA	Mr	Ir. Dr. Eddy Adywarman Djajaredja	Secretary of Directorate	General Water Resources Ministry of Public Works
	Mr	Dr. Sutardi	Chief of Training Unit	
LAOS PDR	Mrs	H.E Madam Khempheng PHOLSENA	Minister	Prime Minister's Office
	Mrs	Keobang-A KEOLA	Acting Director General	WREA
	Mr	M. Chanthanet BUOLAPHA	Deputy Director	Water Resources
MALAYSIA	Mr	H.E Dato' S. Sothinathan	Deputy Minister	Ministry of Natural Resources & Environment Malaysia
	Mr	Dato' Paduka Ir. Hj. Keizrul bin Abdullah	Director General	Department of Irrigation & Drainage Malaysia
	Mr	Dato' Ir. Hj. Ahmad Husaini bin Sulaiman	Deputy Director General (Operation)	Department of Irrigation & Drainage Malaysia
	Mrs	Ir. Dr. Salmah binti Zakaria	Director General	National Hydraulic Research Institute of Malaysia
	Mr	Badaruddin bin Mahyudin	Division Secretary (Irrigation & Drainage)	Ministry of Natural Resources & Environment Malaysia
MYANMAR	Mr	H. E. U Tin Latt	Ambassador	Embassy of Myanmar
	Mr	Li Tint Zaw	Director	Irrigation Department
	Ms	Myat Thida Aye	First Secretary	Embassy of Myanmar
PHILIPPINES	Mr	Ramon B. Alikpala	Executive Director	National Water Resources Board
SINGAPORE	Mr	Tan Gee Paw	Chairman	PUB Singapore
	Mr	Lai Kah Cheong	Assistant Director	Ministry of Environment & Water Resources, Singapore
	Mr	Chong Hou Chun	Director	Water Supply (Network) Dept, PUB
	Mr	Chiew Choon Peng	Assistant Director	Water Supply (Network) Dept, PUB
	Mr	Ngaim Hai Guan	Deputy Director	Policy & Planning Dept, PUB
	Mr	Goh Wee Kiat	Engineer	Catchment & Waterways Dept, PUB
THAILAND	Mr	Dr. Saksit Tridech	Permanent Secretary	Ministry of Natural Resources & Environment, Thailand
	Mr	Nitat Poovatanakul	Deputy Director General	Department of Water Resources

**THIRD SOUTHEAST ASIA MINISTERIAL MEETING
ON WATER RESOURCES MANAGEMENT IN SOUTHEAST ASIA
Marriott Hotel, Putrajaya, Malaysia - 27 October 2007**

	Name		Position	Organization
	Ms	Sukontha Aekaraj	Director	Foreign Relation and International Cooperation and International, Bureau of International Cooperation
	Ms	Wipada Ruamsuwan	Senior Foreign Relations Official	Foreign Relation and International Cooperation and International, Bureau of International Cooperation
VIETNAM	Mr	Lai Nguyen Thai	Director General (HOD)	Department of Water Resources Management

RECOMMENDATIONS

The Third Southeast Asia Water Forum, Kuala Lumpur by all the Conveners and the Technical Committee Members (agreed and endorsed on the 26th of October, 2007)

I. Background

The Third Southeast Asia (SEA) Water Forum is a biennial event held in Kuala Lumpur attended by participants from 18 countries with the cooperation of international organizations. The Second SEA Water Forum was held in Bali (2005) and the First was held in Chiang Mai (2003). This SEA Water Forum indicates the commitment by all stakeholders to move IWRM forward in SEA region.

The theme of this forum is “Consolidating Actions Towards Effective Implementation of Integrated Water Resources Management: What Have We Done? What More Shall We Do?” The outputs from this forum are expected to be tabled to the Southeast Asia Ministerial Meeting in Putrajaya on 27th October 2007. The endorsed outputs are expected to be discussed at the First Asia Pacific Water Summit in December 2007 to be held in Japan. Significant progress have been made by a few countries in the region, in carrying out legislative and institutional reforms to implement Integrated Water Resources Management (IWRM).

There are four thematic parallel sessions in the Third SEA Water Forum. They are:

- A: Network partnership for implementation
- B: Urban water management
- C: Monitoring investments and results
- D: Sustainable water resources and river basin management issues.

The Conveners’ Summaries are given in Appendix I. The Technical Committee Summary for the whole forum is given in Appendix II. The key messages of Theme A, B and C are given below.

II. Key issues for ASEAN leaders to consider

A: Network partnership for implementation

1. **Water as Ecosystems Goods and Services:** Water issues need to receive more attention in national economic and social development policy and planning. The multiple development assets of water assets should be considered via ecosystem approaches linking the waters in rivers, wetlands, soils and underground aquifers as well as coastal zones.
2. **Water, Energy and Climate Change** is emerging as a political priority with important links to water management. In Southeast Asia, the vulnerability of society to likely impact from melting glaciers in Himalaya, increasing climate variability as well as sea-level rise will be a key adaptation issue.
3. **Information Technology in Water Management** is an acknowledged tool to improve geographical information systems and mathematical models for analysis of water management data. However, the much wider potential of information technology and its full potential has not yet been exploited via such approaches as weblogs, Wikipedia, strategy games, Open Source Community approaches, etc.

B: Urban water management

1. Rapid urbanisation in SEA is putting pressure on water supply and sanitation.
2. Performance of water utility companies/service providers, be they public or private, could not satisfy the needs of the users, and hence they need to be strengthened.
3. Urban planning by local governments/municipalities often is deficient, as urban settlements are established without prior proper planning to set up water, sanitation and other infrastructure.

C: Monitoring investments and results

1. The various experiences at the country and regional levels discussed at the Third South-East Asia Water Forum pointed to the urgent needs to improve effective policies for monitoring of investment and results and to develop integrated mechanisms in most of developing countries for better policy and decision making, as required by the prevailing rapid socio-economic growth in the region. This fact is reflected in the gaps of effective linkage of monitoring data to socio-economic decision making; gaps in linking water resources management monitoring to decentralization process; gaps in the legal framework for effective monitoring; and gaps in effective resources allocation. This fact also led to difficulties in embarking on major improvement in the software for water resources management.

2. The participants recognized that water resources management issues and actions taken to deal with them are mainly at the local level, past regional efforts usually faced with difficulties in bringing countries together, unless they aimed at the common goals such as MDGS on water. For this result, further national efforts on monitoring of investment and results were recognized as important measures to help bring Governments, financing institutions and international organizations together to hopefully achieve selected common goals. For this reason, the participants recommended further regional efforts be made to link findings of national efforts on monitoring of investment and results in water resources management to priority issues of the region, such as water and climate change, water and food security and water and nature.

III. Key messages for ASEAN leaders to consider for action

A: Network partnership for implementation

1. Expand and prioritize efforts to collect, disseminate and *learn from innovative experiences* from the region's rapidly increasing national responses to the above emerging water issues
2. *South-South cooperation* networks and partnerships should be strengthened to ensure stability and sustained impacts of the ongoing regional networks and partnerships. This requires improved linkages and collaboration with the formal ASEAN water institutions.
3. There is a need to provide support and develop the ways and means to promote *more robust, systematic and cohesive collaboration* among water-related networks in the SEA region. Such a "network of networks" should focus on *strengthening development and implementation of water management innovations in the region*.

B: Urban water management

1. Governments should provide leadership and the enabling policy and conditions – such as providing autonomy, accountability and sound regulation to help utilities and local governments, small or large, adopt innovative ways of serving their community's water and sanitation needs. Utilities need to practise benchmarking, and to set tariffs high enough to cover operational and capital expenses. Also, twinning of stronger with weaker utilities should be encouraged.
2. The human value-based water, sanitation and hygiene education should become part of the school curriculum. The children and youth should appreciate the value of water to avoid waste and luxury consumption. Children and youth could be instrumental in promoting attitudinal changes.
3. Other useful tools could be to appoint water champions to honour exemplary achievements of individuals, for others to emulate their examples.

4. Civil society should be made aware of their part of responsibility with regard to conservation, and their need to accept cost recovery to ensure sustainability of utility services.

C: Monitoring investments and results

1. Create knowledge hubs in water supply system, ecosystem management, irrigation moderation, water related disaster management IWRM.
2. Convene a ministerial conference on monitoring investment and results with special attention on water and climate change; water and food security; and water nature.
3. Expand current framework of sub-regional Ministerial Conference on Water in Southeast Asia to link to similar initiatives in other sub-regional towards the development of a Council of Ministers on Water Resources for Asia-Pacific.

(คำแปล)

แถลงการณ์ประชุมระดับรัฐมนตรีที่ปุตราจายา 2550
ว่าด้วยการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบผสมผสานอย่างมีประสิทธิภาพ
ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เรา รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบงานด้านบริหารจัดการทรัพยากรน้ำจากประเทศบรูไน ดารุซซาลาม กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย พม่า ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม ได้มารวมกัน เพื่อประชุมระดับรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ครั้งที่ 3 ที่ปุตราจายา ประเทศ มาเลเซีย

อ้างถึงแถลงการณ์ที่ได้ทำร่วมกัน ดังนี้

1. รับรองแนวทางการดำเนินงานการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบผสมผสาน (IWRM) ในการประชุมระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ 1 ที่เชียงใหม่ ประเทศไทย เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2546 และ
2. พัฒนานโยบายและโครงการที่เป็นรูปธรรมเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานจัดการทรัพยากรน้ำแบบผสมผสานในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในการประชุมคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดการทรัพยากรน้ำ ครั้งที่ 2 ที่บาหลี ประเทศอินโดนีเซีย เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2548

ตระหนักถึงปัญหาด้านสังคม เศรษฐกิจ การเงิน การเมือง และวิชาการ รวมทั้งความท้าทายต่าง ๆ และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศที่ประสบอยู่ในระหว่างการดำเนินงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบผสมผสาน

โดยเห็นว่า ปัญหาเหล่านี้ จะลดทอนประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่มีอยู่แล้วและในอนาคต ทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ ในอันที่จะแก้ไขปัญหาคความยากจน การเพิ่มความมั่นคงในการมีอาหารบริโภค การเข้าถึงแหล่งน้ำสะอาดอย่างเพียงพอ การจัดหาสวัสดิการด้านสุขภาพสำหรับทุกคน การปรับปรุงสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ การบำรุงรักษา น้ำจืดและน้ำใต้ดินในลุ่มน้ำ รวมทั้งทรัพยากรชายฝั่ง การเพิ่มศักยภาพให้หลากหลายทางชีวภาพ และการเพิ่มผลผลิตให้แก่ทรัพยากรธรรมชาติ

โดยตระหนักว่า

1. “ทรัพยากรน้ำ” เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีจำกัด จำเป็นต่อการกินดีอยู่ดีของสังคมมนุษย์ และระบบนิเวศวิทยา โดยจะต้องมีการบริหารทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพและ

- ประสิทธิผล เพื่อเป็นหลักประกันในการใช้น้ำอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม ทั้งในการใช้น้ำของมนุษย์และการใช้น้ำเพื่อสร้างสมดุลทางธรรมชาติ
2. จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำจากการจัดการในแต่ละภาคส่วนแบบดั้งเดิม ไปเป็นการบริหารจัดการโดยยังยึดวัตถุประสงค์ของภาคส่วน แต่ดำเนินการในลักษณะบูรณาการมากขึ้น
 3. ต้องดำเนินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบผสมผสานอย่างเป็นรูปธรรม โดยเน้นความพยายามร่วมกันเพื่อนำนโยบายการให้ผู้ใช้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมเป็นส่วนหนึ่งในโครงการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งหมด
 4. เมื่อถึงเวลาที่เหมาะสม มีความจำเป็นต้องทบทวนโครงสร้างสถาบันการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในแต่ละภาคส่วนที่มีอยู่ และในขั้นตอนการทบทวนดังกล่าว ควรให้ผู้ใช้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วม
 5. เมื่อถึงเวลาที่เหมาะสม มีความจำเป็นต้องมีการทบทวนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในประเทศที่ยังไม่มีกฎหมายน้ำ
 6. เมื่อถึงเวลาที่เหมาะสม มีความจำเป็นต้องเสริมสร้างศักยภาพควบคู่ไปกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
 7. เมื่อถึงเวลาที่เหมาะสม ต้องมีการจัดตั้งสถาบันด้านการบริหารจัดการน้ำ
 8. ความเข้มแข็งภายในกรอบอาเซียน เป็นกลไก ที่จะสามารถกระตุ้นให้ผู้ใช้มีส่วนได้ส่วนเสีย และทรัพยากรในภูมิภาคมีความเข้มแข็งและมีการบูรณาการในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และภาคส่วนน้ำที่เกี่ยวข้อง

ด้วยตระหนักถึงข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น เรา ประเทศสมาชิก จะพยายามฉีกกรอบที่จะทำให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพในประเทศของเรา ดังนี้

- (ก) ยืนยันอีกครั้งหนึ่งว่า จะรับรองแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบผสมผสานที่ประกาศในการประชุมรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดการทรัพยากรน้ำครั้งที่ 1 ที่เชียงใหม่ ประเทศไทย
- (ข) ยืนยันอีกครั้งหนึ่งที่จะยึดมั่นในพันธสัญญา ที่จะพัฒนานโยบายและโครงการที่เป็นรูปธรรมเพื่อสนับสนุนประเทศของเรา ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบผสมผสาน ตามที่เป็นวาระประกาศในการประชุมรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดการทรัพยากรน้ำ ครั้งที่ 2 ที่บาห์ลี ประเทศอินโดนีเซีย
- (ค) ผนึกความพยายามเพื่อบรรลุการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบผสมผสานอย่างมีประสิทธิภาพทั้งในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ โดยการ

สร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวย การจัดเตรียมด้านสถาบัน และการใช้เครื่องมือเพื่อการบริหารจัดการในการดำเนินงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบผสมผสาน

- (ง) พัฒนารอบการดำเนินงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบผสมผสานของประเทศ โดยการทบทวนโครงสร้างองค์กรด้านบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่มีอยู่อย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ในการทบทวนกระบวนการต่าง ๆ จะกระทำโดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด
- (จ) สร้างความเข้มแข็งให้แก่ระบบบริหารและกฎหมายเพื่อให้สามารถบริหารจัดการทรัพยากรน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- (ฉ) ส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งให้กับกระบวนการเสริมสร้างศักยภาพและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อดำเนินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบผสมผสาน
- (ช) สนับสนุนความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด ในกระบวนการตัดสินใจ โดยเน้นบทบาทของสตรี และการบริหารทรัพยากรน้ำแบบดั้งเดิมที่ดี
- (ซ) จัดการประชุมด้านทรัพยากรน้ำในภูมิภาคทุกสองปี เพื่อสร้างความตระหนักร่วมในภูมิภาคและเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด ทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ

เราได้รับทราบข้อเสนอแนะที่ได้จากการประชุมเรื่องน้ำในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ครั้งที่ 3 และขอแสดงความขอบคุณเป็นอย่างสูงต่อประชาชนและรัฐบาลมาเลเซียสำหรับมิตรไมตรีและการจัดเตรียมงานที่ยอดเยี่ยมในการจัดประชุมระดับรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในครั้งนี้

ข้อเสนอแนะ

จากการประชุม Southeast Asia Water Forum ครั้งที่ 3

1. ความเป็นมา

การประชุม Southeast Asia Water Forum ครั้งที่ 3 จัดขึ้นทุกสองปี และการประชุมครั้งที่ 3 นี้ จัดที่กัวลาลัมเปอร์ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจาก 18 ประเทศ โดยความร่วมมือขององค์กรระหว่างประเทศ การประชุม Southeast Asia Water Forum ครั้งที่ 2 จัดขึ้นที่บาห์ลี เมื่อปี พ.ศ. 2548 และการประชุมครั้งแรกจัดขึ้นที่เชียงใหม่เมื่อปีพ.ศ. 2546 การประชุมในครั้งนี้ แสดงให้เห็นถึง พันธกิจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่จะพยายามผลักดันให้มีการดำเนินงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบผสมผสานในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

หัวข้อหลักในการประชุมครั้งนี้คือ “ฉันทก้าลังเพื่อมุ่งสู่การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบผสมผสานที่มีประสิทธิภาพ ...ได้ทำอะไรไปบ้างแล้ว และจะต้องทำอะไรเพิ่มเติม” ผลผลิตที่ได้จากการประชุมนี้ จะนำไปเป็นวาระในการประชุมระดับรัฐมนตรีที่ปูตราจาญา ในวันที่ 27 ตุลาคม 2550 รวมทั้งจะนำไปพิจารณาในการประชุม Asia Pacific Water Summit ครั้งที่ 1 ที่จะจัดขึ้นที่ญี่ปุ่นในเดือนธันวาคม 2550 ขณะนี้ มีเพียงไม่กี่ประเทศในภูมิภาคที่มีความก้าวหน้าในการปฏิรูปด้านกฎหมายและสถาบัน เพื่อรองรับการดำเนินงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบผสมผสาน

ในการประชุมครั้งนี้ มีการประชุมในหัวข้อหลัก 4 หัวข้อได้แก่

- ก. การเป็นหุ้นส่วนเครือข่ายในการดำเนินงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบผสมผสาน
- ข. การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่เมือง
- ค. การตรวจสอบติดตามการลงทุนและผลการดำเนินการ
- ง. การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบยั่งยืนและการบริหารจัดการลุ่มน้ำ

2. ประเด็นหลักเพื่อให้ผู้นำอาเซียนพิจารณา

ก. การเป็นหุ้นส่วนเครือข่ายในการดำเนินงาน

1. น้ำเป็นสินค้าและบริการในระบบนิเวศวิทยา ประเด็นเรื่องน้ำจำเป็นต้องได้รับความสนใจในการวางแผนและการกำหนดนโยบายด้านเศรษฐกิจและสังคม ในการพัฒนาทรัพยากรด้านน้ำ จำเป็นต้องพิจารณาผ่านระบบนิเวศวิทยา ตั้งแต่ น้ำในแม่น้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ ดิน ชั้ดินให้น้ำได้ดิน รวมทั้งพื้นที่ชายฝั่ง
2. น้ำ พลังงาน และการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ ถือเป็นลำดับความสำคัญแรก ๆ ที่มีความเชื่อมโยงกับการพัฒนาทรัพยากรน้ำในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในการดำเนินการใด ๆ จึงต้องคำนึงถึงประเด็นหลัก ๆ ตั้งแต่ความเปราะบางทางสังคมในภูมิภาค ผลกระทบจากการที่น้ำแข็งบนเทือกเขาหิมาลัยละลาย ความหลากหลายทางภูมิอากาศที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งระดับน้ำทะเลสูงขึ้น
3. สารสนเทศในการบริหารจัดการน้ำ เป็นเครื่องมือที่ได้รับการยอมรับสำหรับปรับปรุงภูมิสารสนเทศและแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการน้ำ อย่างไรก็ตาม ศักยภาพด้านข้อมูลสารสนเทศที่มีอยู่อย่างกว้างขวางเหล่านี้ ยังไม่มีการนำมาใช้เต็มที่ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลจากเว็บลอค ไวกีพีเดีย เกมสีกัลยทุธ์ต่าง ๆ open source community approaches เป็นต้น

ข. การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่เมือง

1. การเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของพื้นที่เมืองในภูมิภาค ทำให้เกิดความกดดันในเรื่องการจัดหาน้ำและสุขาภิบาล
2. การให้บริการจัดหาน้ำของทั้งภาครัฐและเอกชน ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ได้ ซึ่งยังจำเป็นต้องเพิ่มความเข้มแข็ง
3. การวางผังเมืองโดยองค์การปกครองท้องถิ่น/เทศบาลยังมีข้อบกพร่อง เพราะการจัดผังเมืองมักกระทำโดยไม่มีการวางแผนเรื่องการจัดหาน้ำ การสุขาภิบาล และโครงสร้างพื้นฐานอื่น ๆ

ค. การติดตามตรวจสอบการลงทุนและผลการดำเนินงาน

1. จากประสบการณ์ที่ได้มีการแลกเปลี่ยนกันของหลายประเทศในภูมิภาคในการประชุมครั้งนี้ ชี้ให้เห็นว่า มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องปรับปรุงนโยบายให้เกิดประสิทธิภาพในการตรวจสอบติดตามการลงทุนและผลการดำเนินงาน รวมทั้งต้องมีการพัฒนากลไกบูรณาการที่ใช้ในประเทศกำลังพัฒนา เพื่อให้เกิดนโยบายและการตัดสินใจที่ดีกว่าเดิม ซึ่งจำเป็นต่อความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว

ด้านเศรษฐกิจและสังคม ข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ สะท้อนให้เห็นถึงช่องว่างระหว่าง การเชื่อมโยงข้อมูลที่ใช้ในการติดตามตรวจสอบและการตัดสินใจด้านเศรษฐกิจ และสังคม ช่องว่างระหว่างการติดตามตรวจสอบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และกระบวนการกระจายอำนาจ ช่องว่างของกรอบกฎหมายสำหรับการ ตรวจสอบติดตามที่มีประสิทธิภาพ ช่องว่างในการจัดสรรทรัพยากร รวมทั้ง สะท้อนให้เห็นความยากลำบากในการปรับปรุงซอฟต์แวร์ที่จะใช้ในการบริหาร จัดการน้ำ

2. ผู้เข้าร่วมประชุม ตระหนักดีว่า ประเด็นเรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและ การกระทำที่ใช้ในการจัดการกับเรื่องนี้มักเกิดขึ้นในระดับท้องถิ่น ความพยายาม ที่ผ่านมาในภูมิภาคมักเผชิญกับปัญหาอุปสรรคในการนำพาให้ประเทศต่าง ๆ มาร่วมมือกัน ซึ่งถ้าไม่สามารถทำได้ ก็จะต้องยึดตามการดำเนินงานตาม เป้าหมายแห่งสหประชาชาติด้านน้ำ ดังนั้น จึงเป็นสิ่งสำคัญในระดับประเทศ ที่จะต้องหามาตรการที่จะช่วยให้รัฐบาล สถาบันการเงิน และองค์การนานาชาติ เสนอแนะให้ภูมิภาคใช้ความพยายามทำให้เกิดการติดตามตรวจสอบการลงทุน และผลการดำเนินงาน โดยให้ถือเป็นลำดับความสำคัญแรกของภูมิภาค โดยเฉพาะเรื่องน้ำและการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ ความมั่นคงในการมีน้ำและ อาหาร รวมทั้งน้ำและธรรมชาติ

3.สาระสำคัญที่ผู้นำในภูมิภาคอาเซียนควรพิจารณานำไปปฏิบัติ

ก. การเป็นหุ้นส่วนเครือข่ายในการดำเนินงาน

1. เพิ่มความพยายามและให้ความสำคัญกับการเก็บข้อมูล การเผยแพร่ข้อมูล การเรียนรู้จากประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่แต่ละประเทศตอบสนองต่อประเด็นปัญหา เรื่องน้ำ
2. เพิ่มความเข้มแข็งให้แก่เครือข่ายความร่วมมือโลกซีกใต้(South – South Cooperation) และความเป็นหุ้นส่วน เพื่อเป็นหลักประกันที่ทำให้เครือข่ายใน ภูมิภาคมั่นคงและยั่งยืน ซึ่งการทำให้เกิดสิ่งนี้ จำเป็นต้องมีความเชื่อมโยงและ ความร่วมมือจากสถาบันด้านน้ำที่เป็นสถาบันแบบทางการในอาเซียน
3. มีความจำเป็นต้องจัดหาความสนับสนุนเพื่อพัฒนาวิธีการที่จะส่งเสริม ความร่วมมือที่เหนียวแน่น และเป็นระบบระหว่างเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ น้ำในอาเซียน โดยเครือข่ายแต่ละเครือข่าย จะต้องเน้นที่การเพิ่มความเข้มแข็งใน การพัฒนาและการดำเนินงานเพื่อให้เกิดนวัตกรรมด้านการบริหารน้ำในภูมิภาค

ข. การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่เมือง

1. รัฐบาลควรจัดการเรื่องสถานะผู้นำและนโยบายที่เอื้ออำนวย รวมทั้งเงื่อนไขต่างๆ เช่น ความเป็นอิสระ ความรับผิดชอบร่วม และกฎเกณฑ์ที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้ผู้ให้บริการด้านการจัดการน้ำในเขตเมืองไม่ว่ารัฐหรือเอกชน ขนาดเล็กหรือใหญ่สามารถนำแนวทางที่เหมาะสมไปสนองความต้องการด้านน้ำและการสุขาภิบาลในชุมชนของตนได้ นอกจากนี้ ควรต้องให้ความสำคัญกับสาธารณูปโภคด้านน้ำ โดยการกำหนดราคาค่าบริการให้ครอบคลุมต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ
2. ควรบรรจุการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความสำคัญของน้ำตามคุณค่าที่มนุษย์กำหนด การสุขาภิบาล และการอนามัยไว้ในหลักสูตรการศึกษาในโรงเรียน เพื่อให้เด็กและเยาวชนเข้าใจซาบซึ้งกับคุณค่าของน้ำ และหลีกเลี่ยงที่จะใช้น้ำอย่างฟุ่มเฟือยและสูญเปล่า เด็กและเยาวชนเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ
3. เครื่องมือที่มีประโยชน์อีกอย่างหนึ่งคือ การแต่งตั้งแซมเปียนน้ำ ซึ่งจะได้รับการเกียรติในฐานะบุคคลที่ใช้น้ำอย่างมีคุณค่า เพื่อเป็นตัวอย่างแก่บุคคลอื่น
4. ประชาสังคม ควรตระหนักว่าตนเป็นส่วนหนึ่งที่ต้องรับผิดชอบในการอนุรักษ์น้ำ และต้องยอมรับในการเสียค่าใช้จ่าย เพื่อเป็นหลักประกันในการมีสาธารณูปโภคด้านนี้ใช้อย่างยั่งยืน

ค. การติดตามตรวจสอบการลงทุนและผลการดำเนินงาน

1. สร้างศูนย์รวมความรู้ในเรื่องระบบการจัดหาน้ำ การบริหารจัดการระบบนิเวศวิทยา การปรับปรุงระบบชลประทาน การบริหารจัดการภัยพิบัติจากน้ำ
2. จัดการประชุมระดับรัฐมนตรี เพื่อติดตามตรวจสอบการลงทุนและผลการดำเนินงาน โดยเน้นเรื่องน้ำและการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ ความมั่นคงในการมีน้ำและอาหาร น้ำและธรรมชาติ
3. ขยายกรอบการประชุมระดับรัฐมนตรีในภูมิภาคย่อยที่มีอยู่ในปัจจุบัน ให้เชื่อมโยงกับภูมิภาคย่อยอื่น ๆ เพื่อพัฒนาไปให้ถึงขั้น Council of Ministers on Water Resources for Asia-Pacific

รับรองสำเนา

(นางสาวกมลทิพย์ นามะวงศ์)
อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ